

Sygn. akt I NSW 80/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z protestów wyborczych A. M. (I NSW 80/20), R. C. (I NSW 82/20), L. S. (I NSW 105/20), J. Ł. (I NSW 106/20), J. M. (I NSW 109/20), R. Z. (I NSW 133/20), P. S. (I NSW 149/20), M. J. (I NSW 158/20), S. G. (I NSW 191/20), S. W. (I NSW 192/20), K. O. (I NSW 224/20), K. B. (I NSW 225/20), M. Ł. (I NSW 226/20), J. M. (I NSW 227/20), J. M. (I NSW 228/20), J. D. (I NSW 229/20), E. C. (I NSW 273/20), J. B. (I NSW 969/20), M. Z. (I NSW 970/20), J. M. (I NSW 1100/20), R. K. (I NSW 1103/20), Ł. Z. (I NSW 1105/20), B. Z. (I NSW 1106/20), T. H. (I NSW 1174/20), J. J. (I NSW 2842/20), R. O. (I NSW 5831/20), A. O. (I NSW 5857/20)

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

pozostawia protesty bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W sprawach o sygnaturach: I NSW 80/20, I NSW 82/20, L.S., I NSW 105/20, I NSW 106/20, I NSW 109/20, I NSW 133/20, I NSW 149/20, I NSW 158/20, I NSW

191/20, I NSW 192/20, I NSW 224/20, I NSW 225/20, I NSW 226/20, I NSW 227/20, I NSW 228/20, I NSW 229/20, I NSW 273/20, I NSW 969/20, I NSW 970/20, I NSW 1100/20, I NSW 1103/20, I NSW 1105/20, I NSW 1106/20, wniesiono w terminie (14-16 lipca 2020 r.), o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: ustawa), za pośrednictwem profilu zaufanego na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP), protesty przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W tej samej formie, lecz po przepisanym terminie protesty wyborcze wniesiono w sprawach o sygnaturach I NSW 1174/20 (17 lipca 2020 r.), I NSW 2842/20 (19 lipca 2020 r.), I NSW 5831/20 (21 lipca 2020 r.), I NSW 5857/20 (23 lipca 2020 r.). Dokument elektroniczny wniesiony w sprawie o sygnaturze I NSW 2842/20 pomimo oznaczenia go jako „protest wyborczy” w dalszej treści nie dotyczył wyborów na Prezydenta RP.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w złożonych w sprawach pisemnych stanowiskach wyraził opinię, że wniesione protesty nie spełniają wymogów formalnych przewidzianych dla protestu wyborczego, dlatego też powinny pozostać bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w złożonych w sprawach pisemnych stanowiskach wniósł o pozostawienie protestów bez dalszego biegu, albowiem wniesione zostały w niedopuszczalnej formie dokumentu elektronicznego.

Postanowieniem z dnia 27 lipca 2020 r. Sąd Najwyższy zarządził połączenie z niniejszą sprawą, w celu łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, spraw o sygn. akt: I NSW 82/20, I NSW 105/20, I NSW 106/20, I NSW 109/20, I NSW 133/20, I NSW 149/20, I NSW 158/20, I NSW 191/20, I NSW 192/20, I NSW 224/20, I NSW 225/20, I NSW 226/20, I NSW 227/20, I NSW 228/20, I NSW 229/20, I NSW 273/20, I NSW 969/20, I NSW 970/20, I NSW 1100/20, I NSW 1103/20, I NSW 1105/20, I NSW 1106/20, I NSW 1174/20, I NSW 2842/20, I NSW 5831/20, I NSW 5857/20 z uwagi wniesienia ich za pośrednictwem profilu zaufanego na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protesty wyborcze podlegały pozostawieniu bez dalszego biegu.

Prawo obywatela do wniesienia protestu wyborczego wywodzi się z przepisów konstytucyjnych. Jak stanowi art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (t.j. Dz.U. 2020, poz. 979, zwana dalej u.wyb.2020). W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 694 ze zm., zwanym dalej k.wyb.) (art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020).

Jak stanowi art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

Z art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020, stanowiącego w zasadzie powtórzenie art. 321 § 1 zd. 1 k.wyb. z wyłączeniem 14-dniowego terminu, wynika, iż protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego bez pośrednictwa innych organów lub sądów. Zarówno przepisy ustawy jak i k.wyb. nie przewidują, ani nie wprowadzają możliwości wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów w formie innej niż pisemna (por. postanowienie SN z 27 maja 2020 r., I NSW 24/20). Zatem niedochowanie przez wnoszącego protest koniecznego wymogu formalnego, jakim jest wniesienie protestu na piśmie, powoduje, że protest należy pozostawić bez dalszego biegu (por. postanowienia SN z 25 października 2011 r., III SW 70/11, z 25 października 2011 r., III SW 68/11, z 15 lipca 2010 r., III SW 87/10, z 19 listopada 2019 r., I NSW 114/19 oraz z 4 czerwca 2020 r., I NSW 49/20). Za szczególnym rozumieniem pisemności

w myśl art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020, ale także dotychczas mającego zastosowanie w sprawach protestów wyborczych art. 321 § 1 zd. 1 k.wyb., przemawia ustrojowy charakter przepisów dotyczących protestu wyborczego, które – z jednej strony nie powinny nadmiernie ograniczać konstytucyjnego prawa do protestu wyborczego, z drugiej zaś – poprzez złożenie własnoręcznego podpisu – co stanowi podstawę tradycyjnego rozumienia formy pisemnej w prawie – skłaniać do refleksji nad kształtem kierowanego do Sądu Najwyższego protestu.

Jak wynika z akt sprawy protesty A.M. (I NSW 80/20), R.C. (I NSW 82/20), L.S. (I NSW 105/20), J.Ł. (I NSW 106/20), J.M. (I NSW 109/20), R.Z. (I NSW 133/20), P.S. (I NSW 149/20), M.J-P. (I NSW 158/20), S.G. (I NSW 191/20), S.W. (I NSW 192/20), K.O. (I NSW 224/20), K.B. (I NSW 225/20), M.Ł. (I NSW 226/20), J.M. (I NSW 227/20), J.M. (I NSW 228/20), J.D. (I NSW 229/20), E.C. (I NSW 273/20), J.B. (I NSW 969/20), M.Z. (I NSW 970/20), J.M. (I NSW 1100/20), R.K. (I NSW 1103/20), Ł.Z. (I NSW 1105/20), B.Z. (I NSW 1106/20), T.H. (I NSW 1174/20), J.J. (I NSW 2842/20), R.O. (I NSW 5831/20), A.O. (I NSW 5857/20), wniesione zostały za pośrednictwem profilu zaufanego na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP). Biorąc zaś pod uwagę powyższe rozważania, wniesione w formie elektronicznej protesty, nie spełniają warunku pisemności, o którym mowa w art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020.

Jak już wyżej wskazano, protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. W dniu 13 lipca 2020 r. w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1238 ukazało się Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 lipca 2020 r. o wynikach ponownego głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dlatego też termin na wnoszenie protestów wyborczych biegł od 14 do 16 lipca 2020 r. Biorąc pod uwagę powyższe protesty wyborcze w sprawach o sygnaturach I NSW 1174/20 (17 lipca 2020 r.), I NSW 2842/20 (19 lipca 2020 r.), I NSW 5831/20 (21 lipca 2020 r.), I NSW 5857/20 (23 lipca 2020 r.) wniesiono po przepisany terminie, a zatem jako spóźnione – nie spełniają warunków formalnych.

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020 w zw. z art. 321 § 1 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020 pozostawił protesty bez dalszego biegu.